

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi – experimental research) โดยมีแบบแผนการวิจัยแบบสองกลุ่มไม่เท่าเทียมกันวัดแบบอนุกรมเวลา (Nonequivalent control group time series design) วัดเมื่อทารกอายุ 3 วัน, 18 วัน และ 1 เดือน มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนด ระหว่างกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์บิดาและทารกโดยการนัดสัมผัสผัดกับกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นบิดาและทารกเกิดก่อนกำหนดที่เข้ารับการรักษาในหอทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อย สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2549 – กุมภาพันธ์ 2550 จำนวน 40 ราย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอด้วยตารางประกอบการบรรยายตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนด ในกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์บิดาและทารกโดยการนัดสัมผัสผัดและกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ เมื่อทารกอายุ 3 วัน, 18 วัน และ 1 เดือน โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบ ความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนดของกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์บิดาและทารกโดยการนัดสัมผัสผัดและกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ เมื่อทารกอายุ 3 วัน, 18 วัน และ 1 เดือน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบการวัดซ้ำ (Repeated Measure Analysis of Variance) และหากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของ Bonferroni

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนดระหว่างกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์บิดาและทารกโดยการนัดสัมผัส ผัดกับกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ เมื่อทารกอายุ 3 วัน, 18 วัน และ 1 เดือน โดยการทดสอบค่าที (Independent t-test)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบจำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของทารกกลุ่มที่ได้รับการส่งเสริม
ปฏิสัมพันธ์บิดาและทารกโดยการนวดสัมผัสและกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ

ข้อมูลส่วนบุคคล	กลุ่มที่ได้รับโปรแกรมฯ		กลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ		χ^2	p-value
	(n = 20)		(n=20)			
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ		
เพศ						
ชาย	13	65	16	80	1.13 ^a	0.29
หญิง	7	35	4	20		
น้ำหนักแรกเกิด						
1,500 - 1,600 กรัม	9	45	9	45	0.00 ^a	1.00
1,601 - 1,700 กรัม	5	25	5	25		
1,701 - 1,800 กรัม	5	25	5	25		
1,801 - 1,900 กรัม	1	5	1	5		
อายุครรภ์						
32 สัปดาห์	7	35	7	35	0.00 ^a	1.00
33 สัปดาห์	6	30	6	30		
34 สัปดาห์	3	15	3	15		
35 สัปดาห์	3	15	3	15		
36 สัปดาห์	1	5	1	5		
ลำดับที่ของทารก						
บุตรคนที่ 1	14	70	15	75	0.15 ^a	1.00
บุตรคนที่ 2	5	25	4	20		
บุตรคนที่ 3	1	5	1	5		

จากตารางที่ 1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาในกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริม ปฏิสัมพันธ์บิดาและทารกโดยการนวดสัมผัสมีจำนวนเพศชายมากกว่าเพศหญิง คือ ร้อยละ 65 และร้อยละ 35 ตามลำดับ กลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติมีจำนวนเพศชายมากกว่าเพศหญิง คือ ร้อยละ 80 และร้อยละ 20 น้ำหนักแรกเกิดของทารกส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 1,500 -1,600 กรัม ทั้งกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์บิดาและทารกโดยการนวดสัมผัสและกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ คือ ร้อยละ 45 ทารกกลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีอายุครรภ์ 32 สัปดาห์ ทั้งกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์บิดาและทารกโดยการนวดสัมผัสและกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ คือ ร้อยละ 35 และทารกส่วนมากเป็นบุตรคนแรก ทั้งกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริม ปฏิสัมพันธ์บิดาและทารกโดยการนวดสัมผัสและกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ คือ ร้อยละ 70 และ 75

เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของจำนวนทารกเกิดก่อนกำหนดกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ตามลักษณะของข้อมูลส่วนบุคคลทางสถิติโดยใช้ Chi-square test พบว่า ทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .01$ ในเรื่องเพศ (Fisher's Exact test = 1.13, p-value = 0.29) น้ำหนักแรกเกิด (Fisher's Exact test = 0.00, p-value = 1.00) อายุครรภ์ (Fisher's Exact test = 0.00, p-value = 1.00) ลำดับที่ของทารก (Fisher's Exact test = 0.15, p-value = 1.00) นั่นคือทารกเกิดก่อนกำหนดในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบจำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของบิดากลุ่มที่ได้รับการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์บิดาและทารกโดยการนัดสัมผัสและกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ

ข้อมูลส่วนบุคคล	กลุ่มที่ได้รับโปรแกรมฯ (n=20)		กลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ (n=20)		χ^2	p-value
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ		
อายุ						
15-20 ปี	1	5	0	0	4.27 ^a	0.58
21-25 ปี	3	15	2	10		
26-30 ปี	1	5	5	25		
31-35 ปี	8	40	7	35		
36-40 ปี	6	30	5	25		
มากกว่า 40 ปี	1	5	1	5		
ระดับการศึกษาสูงสุด						
ประถมศึกษา	5	25	6	30	2.10 ^a	0.81
มัธยมศึกษา/ปวช.	7	35	8	40		
อนุปริญญา/ปวส.	3	15	4	20		
ปริญญาตรี	4	20	1	5		
ปริญญาโท	1	5	1	5		
รายได้ต่อเดือน						
น้อยกว่า 5,000 บาท	0	0	1	5	3.38 ^a	0.56
5,001 - 10,000 บาท	12	60	11	55		
10,001 - 15,000 บาท	3	15	6	30		
15,001 - 20,000 บาท	2	10	1	5		
มากกว่า 20,000 บาท	3	15	1	5		
ระยะเวลาที่ได้ใกล้ชิดทารก						
ครั้งแรกหลังทารกเกิด						
ภายใน 1 วัน	15	75	15	75	0.48 ^a	1.00
ภายใน 2 วัน	4	20	3	15		
ภายใน 3 วัน	1	5	2	10		

หมายเหตุ : a หมายถึงค่า Fisher's Exact test เนื่องจากมีค่าคาดหวังในบาง cell < 5

จากตารางที่ 2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-35 ปี ทั้งกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์บิดาและทารกโดยการนวดสัมผัส และกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ คือ ร้อยละ 40 และร้อยละ 35 ระดับการศึกษาสูงสุดส่วนมาก คือ ระดับมัธยมศึกษา/ปวช. ทั้งกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์บิดาและทารกโดยการนวดสัมผัส และกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ คือ ร้อยละ 35 และร้อยละ 40 รายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 5,001-10,000 บาท ทั้งกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์บิดาและทารกโดยการนวดสัมผัส และกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ คือ ร้อยละ 60 และร้อยละ 55 และบิดากลุ่มตัวอย่างส่วนมากได้ใกล้ชิดทารกครั้งแรกภายใน 24 ชั่วโมงแรกหลังทารกเกิด ทั้งกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์บิดาและทารกโดยการนวดสัมผัส และกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ คือ ร้อยละ 75

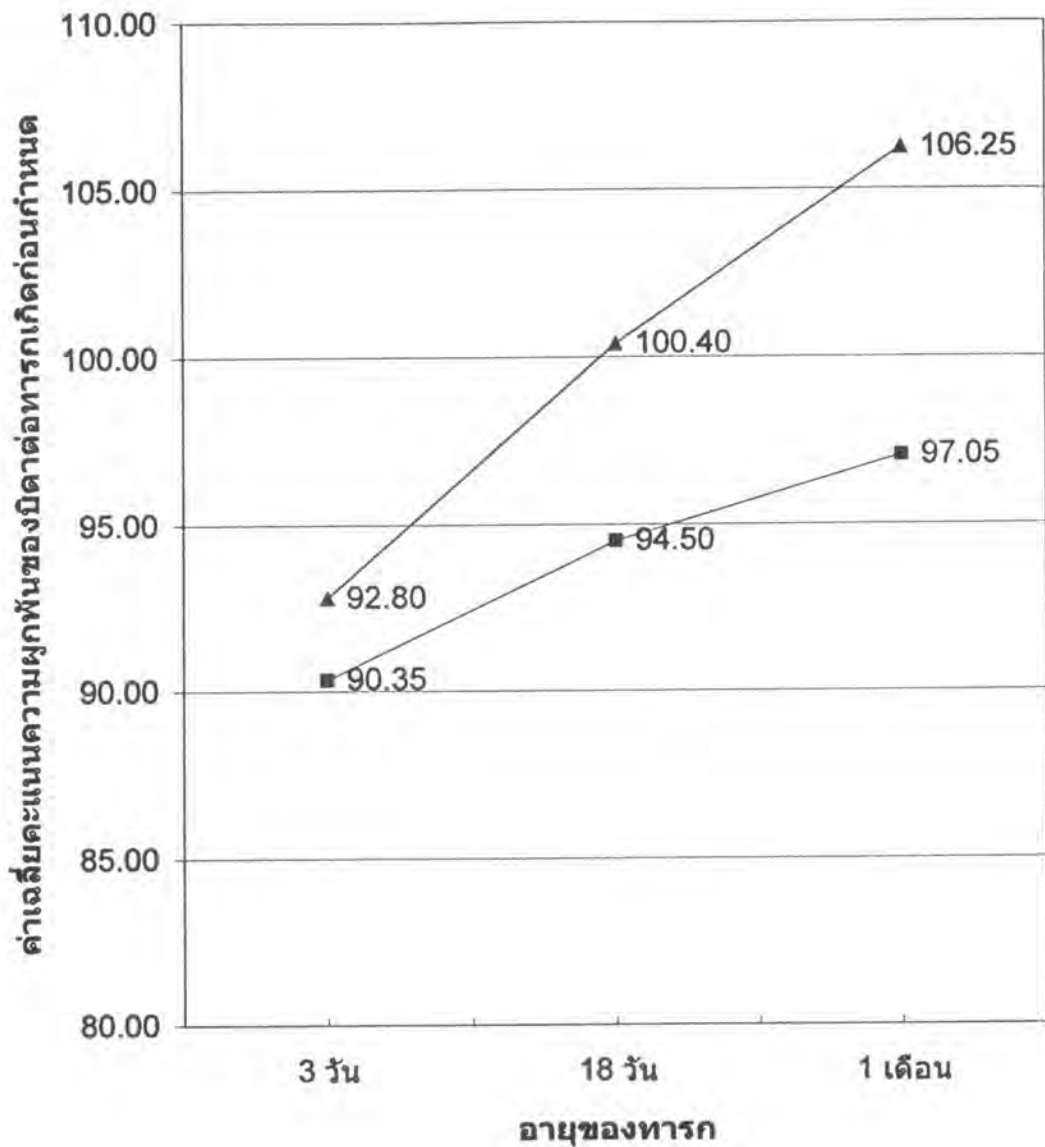
เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของจำนวนบิดากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตามลักษณะของข้อมูลส่วนบุคคลทางสถิติโดยใช้ Chi-square test พบว่า ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .01$ ในเรื่องอายุ (Fisher's Exact test = 4.27, p -value = 0.58) ระดับการศึกษาสูงสุด (Fisher's Exact test = 2.10, p -value = 0.81) รายได้ต่อเดือน (Fisher's Exact test = 3.38, p -value = 0.56) ระยะที่ได้ใกล้ชิดทารกครั้งแรกหลังทารกเกิด (Fisher's Exact test = 0.48, p -value = 1.00) นั่นคือบิดาของทารกเกิดก่อนกำหนดในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องปัจจัยส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนด ในกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์บิดาและทารกโดยการนวดสัมผัสและกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ เมื่อทารกอายุ 3 วัน, 18 วัน และ 1 เดือน

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนด ในกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์บิดาและทารกโดยการนวดสัมผัสและกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ เมื่อทารกอายุ 3 วัน, 18 วัน และ 1 เดือน

ประเมิน ณ ช่วง อายุต่างๆ ของ ทารกเกิดก่อนกำหนด	คะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนด			
	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D
เมื่อทารกอายุ 3 วัน	92.35	3.30	90.35	3.59
เมื่อทารกอายุ 18 วัน	100.40	3.50	94.50	2.96
เมื่อทารกอายุ 1 เดือน	106.25	2.88	97.05	3.10

จากตารางที่ 3 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนด กลุ่มที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์บิดาและทารกโดยการนัดสัมผัส พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนดเมื่อทารกอายุ 1 เดือน มีระดับคะแนนสูงที่สุดคือ 106.25 รองลงมาเป็นค่าเฉลี่ยของคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนดเมื่อทารกอายุ 18 วัน คือ 100.40 และเมื่อทารกอายุ 3 วัน มีระดับคะแนนต่ำสุด คือ 92.80 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนด กลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนด เมื่อทารกอายุ 1 เดือน มีระดับคะแนนสูงที่สุดคือ 97.05 รองลงมาเป็นค่าเฉลี่ยของคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนดเมื่อทารกอายุ 18 วัน คือ 94.50 และเมื่อทารกอายุ 3 วัน มีระดับคะแนนต่ำสุด คือ 90.35 เมื่อพิจารณาจากกราฟ พบว่าทั้งกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์บิดาและทารกโดยการนัดสัมผัสและกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ มีแนวโน้มการเพิ่มของค่าเฉลี่ยคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนดมากขึ้นเรื่อยๆ โดยที่กลุ่มที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์บิดาและทารกโดยการนัดสัมผัสมีแนวโน้มการเพิ่มของค่าเฉลี่ยคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนดมากกว่ากลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ

▲ กลุ่มที่ได้รับโปรแกรม ■ กลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ

ภาพที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนด ระหว่างกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์บิดาและทารกโดยการนัดสัมผัสกับกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ เมื่อทารกอายุ 3 วัน, 18 วันและ 1 เดือน

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบ ความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนดของกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์บิดาและทารกโดยการนัดสัมผัสและกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ เมื่อทารกอายุ 3 วัน, 18 วัน และ 1 เดือน

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนด ในกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์บิดาและทารกโดยการนัดสัมผัส (n=20) เมื่อทารกอายุ 3 วัน, 18 วัน และ 1 เดือน

Source of Variation	Sum of Square	df	Mean Square	F	p-value
Subjects	318.983	19	16.789		
Times	1819.233	2	909.608	128.61	0.000
Subjects x Times	268.767	38	7.073		
Total	2406.983	59	993.47		

จากตารางที่ 4 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนดของกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์บิดาและทารกโดยการนัดสัมผัส เมื่อทารกอายุ 3 วัน, 18 วัน และ 1 เดือน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบการวัดซ้ำ (Repeated Measure Analysis of Variance) พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) แสดงว่า ปฏิเสธสมมติฐานทางสถิติที่ระบุว่าค่าเฉลี่ยคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนด ในกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์บิดาและทารกโดยการนัดสัมผัส เมื่อทารกอายุ 3 วัน, 18 วัน และ 1 เดือน เท่ากันทั้ง 3 ครั้ง

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยของคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนดในกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์บิดาและทารกโดยการนัดสัมผัสเมื่อทารกอายุ 3 วัน, 18 วัน และ 1 เดือน

ค่าเฉลี่ยเมื่อประเมิน ณ. ช่วงอายุต่าง ๆ	\bar{X}	ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย		
		เมื่อทารกอายุ 3 วัน	เมื่อทารกอายุ 18 วัน	เมื่อทารกอายุ 1 เดือน
เมื่อทารกอายุ 3 วัน	92.80	-	7.60*	13.45*
เมื่อทารกอายุ 18 วัน	100.40	-	-	5.85*
เมื่อทารกอายุ 1 เดือน	106.25	-	-	-

* ทดสอบโดย Bonferroni ที่ $p < .003$

จากตารางที่ 5 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนดเมื่อทารกอายุ 3 วัน เท่ากับ 92.80 เมื่อทารกอายุ 18 วัน เท่ากับ 100.40 และเมื่อทารกอายุ 1 เดือน เท่ากับ 106.25 เมื่อนำมาวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยของคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนดด้วยวิธีของ Bonferroni ที่ระดับ .003 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนด เมื่อทารกอายุ 18 วัน สูงกว่าเมื่อทารกอายุ 3 วัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .003$) ค่าเฉลี่ยของคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนดเมื่อทารกอายุ 1 เดือนสูงกว่าเมื่อทารกอายุ 3 วัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .003$) และค่าเฉลี่ยของคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนดเมื่อทารกอายุ 1 เดือนสูงกว่าเมื่อทารกอายุ 18 วัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .003$)

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนด ในกลุ่มบิดาที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ (n=20) เมื่อทารกอายุ 3 วัน, 18 วัน และ 1 เดือน

Source of Variation	Sum of Square	df	Mean Square	F	p-value
Subjects	469.267	19	24.698		
Times	457.433	2	228.717	69.40	0.000
Subjects x Times	125.233	38	3.296		
Total	1051.933	59	253.415		

จากตารางที่ 6 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนดของกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ เมื่อทารกอายุ 3 วัน, 18 วัน และ 1 เดือน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบการวัดซ้ำ (Repeated Measure Analysis of Variance) พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) แสดงว่า ปฏิเสธสมมติฐานทางสถิติที่ระบุว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนด ในกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ เมื่อทารกอายุ 3 วัน, 18 วัน และ 1 เดือน เท่ากันทั้ง 3 ครั้ง

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยของคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนดในกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ เมื่อทารกอายุ 3 วัน, 18 วัน และ 1 เดือน

ค่าเฉลี่ยเมื่อประเมิน ณ. ช่วงอายุต่างๆ	\bar{X}	ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย		
		เมื่อทารกอายุ 3 วัน	เมื่อทารกอายุ 18 วัน	เมื่อทารกอายุ 1 เดือน
เมื่อทารกอายุ 3 วัน	90.35	-	4.15*	6.70*
เมื่อทารกอายุ 18 วัน	94.50	-	-	2.55*
เมื่อทารกอายุ 1 เดือน	97.05	-	-	-

* ทดสอบโดย Bonferroni ที่ $p < .003$

จากตารางที่ 7 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนด เมื่อทารกอายุ 3 วัน เท่ากับ 90.35 เมื่อทารกอายุ 18 วัน เท่ากับ 94.50 และเมื่อทารกอายุ 1 เดือน เท่ากับ 97.05 เมื่อนำมาวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยคะแนนความผูกพันบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนดด้วยวิธีของ Bonferroni ที่ระดับ .003 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนด เมื่อทารกอายุ 18 วัน สูงกว่าเมื่อทารกอายุ 3 วัน อย่างมีนัยสำคัญทาง ($p < .003$) ค่าเฉลี่ยของคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนดเมื่อทารกอายุ 1 เดือนสูงกว่าเมื่อทารกอายุ 3 วัน อย่างมีนัยสำคัญทาง ($p < .003$) และค่าเฉลี่ยของคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนดเมื่อทารกอายุ 1 เดือนสูงกว่าเมื่อทารกอายุ 18 วัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .003$)

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนดระหว่างกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์บิดาและทารกโดยการนัดสัมผัส กับกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ เมื่อทารกอายุ 3 วัน, 18 วันและ 1 เดือน

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนดระหว่างกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์บิดาและทารกโดยการนัดสัมผัส (n=20) กับกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ (n=20) เมื่อทารกอายุ 3 วัน, 18 วันและอายุ 1 เดือน

ความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนด	\bar{X}	S.D	df	t	p-value
เมื่อทารกอายุ 3 วัน					
กลุ่มทดลอง	92.80	3.30	38	2.247	.031
กลุ่มควบคุม	90.35	3.58			
เมื่อทารกอายุ 18 วัน					
กลุ่มทดลอง	104.40	3.50	38	5.752	.000*
กลุ่มควบคุม	94.50	2.96			
เมื่อทารกอายุ 1 เดือน					
กลุ่มทดลอง	106.25	2.79	38	9.862	.000*
กลุ่มควบคุม	97.05	3.10			

*p < 0.01

จากตารางที่ 8 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนด เมื่อทารกอายุ 3 วัน กลุ่มทดลองเท่ากับ 92.80 กลุ่มควบคุมเท่ากับ 90.35 เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันด้วยวิธีทางสถิติด้วย Independent t-test พบว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนดไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .01$) ค่าเฉลี่ยของคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนดเมื่อทารกอายุ 18 วัน กลุ่มทดลองเท่ากับ 100.40 กลุ่มควบคุมเท่ากับ 94.50 เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันด้วยวิธีทางสถิติด้วย Independent t-test พบว่ากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนด สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ค่าเฉลี่ยของคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนดเมื่อทารกอายุ 1 เดือน กลุ่มทดลองเท่ากับ 106.25 กลุ่มควบคุมเท่ากับ 97.50 เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันด้วยวิธีทางสถิติด้วย Independent t-test พบว่ากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความผูกพันของบิดาต่อทารกเกิดก่อนกำหนด สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$)